

10 jaar taalevende onder Rutte I, II en III

Geachte lezer,

In maart 2021 kunnen de Nederlanders weer naar de stembus om de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te kiezen. Volgens de laatste berichten zullen de stembureaus deze keer maar liefst drie dagen geopend zijn, en wel op de 15e, 16e en de 17e van de komende lentemaand. Ook zullen kiezers van 70 jaar en ouder hun stembiljet per post kunnen opsturen. Deze verruiming van de mogelijkheden om aan de verkiezingen deel te nemen is getroffen vanwege het rondwarend Corona-virus. Het heeft er de schijn van dat de partijen die nu de regering steunen, VVD, CDA, D66 en CU, hun coalitie willen voortzetten. Ingeval zij (veel) zetels te kort zullen komen zouden partijen als de PvdA, GroenLinks en 50PLUS wellicht uitgenodigd worden om aan de regeringstafel aan te schuiven, om daarmee het volgende kabinet aan een werkbare meerderheid te helpen. Volgens recente opiniepeilingen blijft in zulk een regering de VVD de grootste en zal de huidige minister van Algemene Zaken, Mark Rutte, daarin waarschijnlijk weer de spil zijn. Reden voor Taalverdediging om in onderstaande kroniek op een rijtje te zetten wat het Nederlands en ons, als Nederlandstaligen, onder zijn leiding de afgelopen tien jaar is aangedaan. We laten het aan u over om daaruit uw gevolgtrekking te maken.

2011: EU-octrooien

In 2008 is de regeling voor het Europees octrooi in werking getreden. Daarbij hebben 17 van de 35 bij het Europees Octrooibureau aangesloten landen zich neergelegd bij de, in de regeling voorziene, voorkeursbehandeling van de werktalen Duits, Engels en Frans. Onder deze landen bevinden zich België en Nederland. Octrooien mogen alleen in de drie werktalen worden ingediend. In 2010 is een voorstel gedaan om te komen tot een Europees Octrooi met eenheidswerking, hetgeen betekent dat een verleend octrooi geldig is in alle deelnemende Europese lidstaten. Taalverdediging heeft de Nederlandse overheid gevraagd om ervoor te zorgen dat octrooi-aanvragen ook in de Nederlandse taal mogen worden ingediend. Die Nederlandse overheid

heeft begin 2011 afwijzend gereageerd. De nieuwe regeling is in 2012 tot stand gekomen.

2012: Geen Nederlands, geen bijstand?

De wet "Geen Nederlands, geen bijstand" geldt met ingang van 1 januari 2015. De wet is ingediend door minister Klijnsma (PvdA). Het gaat om een eerder wetsvoorstel van de VVD. Er staat in dat nieuwe bijstandsaanvragen alleen in behandeling worden genomen indien de aanvrager in voldoende mate kennis van het Nederlands heeft. Gemeenten moeten een verordening opstellen, waarin wordt bepaald dat wie het Nederlands niet beheerst, wordt gekort op de uitkering. Toch houden veel gemeenten zich niet aan deze wet. Uit een onderzoek van het CBS uit 2018 is dat gebleken. Het bekende probleem: er is een wet, maar die wordt niet nageleefd.

2013: Nederlands onderwijs in het buitenland

Ongeveer 13.000 Nederlandse kinderen die in het buitenland wonen, kregen Nederlandse taallessen op zo'n 200 scholen, die door de Nederlandse regering werden gesubsidieerd. In 2013 heeft de regering in het kader van bezuinigingen besloten deze ondersteuning te verminderen. Taalverdediging heeft toen voorgesteld om niet te bezuinigen op het onderwijs in het buitenland, maar te bezuinigen op het tweetalig (dus Engelstalig) basisonderwijs in Nederland. Dat voorstel is niet overgenomen door de regering. De bezuinigingen werden per 1 januari 2014 doorgevoerd. Per 1 januari 2017 werd de subsidie geheel

stopgezet. Een jaar later werd de bezuiniging van 2017 teruggedraaid, omdat uit een rapport van de Onderwijsinspectie bleek dat de subsidie noodzakelijk was. Nederland en Vlaanderen werken op dit terrein samen. Stichting Nederlands onderwijs in het buitenland (NOB) organiseert voor Nederland en Vlaanderen de onderwijsactiviteiten in het buitenland.

2014: Staatsbezoeken

Taalverdediging heeft jarenlang geprobeerd te achterhalen waarom koningin Beatrix voortdurend weigerde om bij staatsbezoeken gebruik te maken van de taal van het land waarvan zij staatshoofd was. Andere staatshoofden gebruikten wel hun eigen taal. Beatrix sprak in het kader van staatsbezoeken Duits, Engels of Frans, indien het andere staatshoofd achtereenvolgens Duitstalig, Engelstalig of Franstalig was. Zo boog zij dus voor hen en daarmee werd de protocollaire gelijkheid met die andere staatshoofden gebroken. Daarnaast sprak zij haar staatstoespraak altijd uit in de vreemde taal Engels tegenover staatshoofden die niet Duits-, Engels- of Franstalig waren, en gaf daarmee de indruk dat Engels de taal van haar land zou zijn. De hoop was dat haar opvolger het anders zou aanpakken. Al gauw bleek dat die hoop ongegrond was. Koning Willem-Alexander zette de lijn van zijn voorganger voort. Taalverdediging heeft daarom in 2014 weer aan de bel getrokken bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het resultaat was wederom teleurstellend. In 2017 heeft Taalverdediging verslag gedaan van het staatsbezoek aan Argentinië en het staatsbezoek aan Italië. Alles was in het Engels. Dit gedrag van het staatshoofd is hoogst schadelijk voor onze taal. Hierbij dient bedacht te worden dat alles wat het Nederlandse staatshoofd zegt of doet, onder verantwoordelijkheid van de Nederlandse regering valt. Die regering grijpt echter niet in. Het optreden van het staatshoofd past wonderwel in het optreden van Rutte en zijn gevolg.

2015: Tweetalig basisonderwijs

In 2009 is de minister van Onderwijs begonnen met een proef om Engels als voertaal in het basisonderwijs te gebruiken. Dit nadat de Onderwijsraad een

rapport had uitgebracht waarin gepleit werd voor Engelstalig onderwijs in de basisschool. In januari 2010 is de Kamercommissie van Onderwijs akkoord gegaan met deze proef. In 2012 heeft staatssecretaris Zijlstra (VVD) een wetsontwerp ingediend waarbij het mogelijk werd gemaakt om Engels als onderwijstaal in het basisonderwijs te gebruiken tot een percentage van 15%. De minister kan bij Algemene Maatregel van Bestuur voorstellen dit percentage te verhogen tot 50%. In maart 2015 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel. In september 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel. Zoals bekend heeft Taalverdediging zich verzet tegen dit wetsvoorstel en stappen ondernomen richting de Kamerleden. Voorts heeft Taalverdediging een jarenlange gerechtelijke procedure gevoerd tegen het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR), die geëindigd is met een negatieve uitspraak van het Gerechtshof in begin 2015.

2016: Rutte pleegt taalverraad

Begin 2016 heeft minister-president Rutte, aan het begin van het Nederlandse voorzittershalfjaar van de EU, het Europees Parlement toegesproken. Hij is de eerste Nederlandse regeringsleider die dat niet in het Nederlands, maar in het Engels deed. Het Nederlands is een van de officiële werktalen van de Europese Unie. Regeringsleiders spreken het Europees Parlement zonder uitzondering toe in hun eigen taal. Taalverdediging heeft vragen gesteld aan de Rijksvoorlichtingsdienst. Resultaat: Taalverdediging is toen opgebeld door de directeur van de Rijks Voorlichtingsdienst, met de mededeling dat de heer Rutte dat had gedaan "uit hoffelijkheid". Het gaat hier niet om een toevallig optreden van Rutte. Uit alles blijkt dat Rutte en zijn omgeving doelbewust streven naar het Engels als voertaal van de EU en het laten vallen van het Nederlands.

2018: Nederlands niet in de grondwet

In september 2010 diende het demissionaire kabinet Balkende IV een voorstel tot wijziging van de grondwet in: "De taal van Nederland is het Nederlands" en "De overheid heeft een zorgplicht voor de bevordering van het gebruik van het Nederlands". Het kabi-

net Rutte III trok dit voorstel in 2018 in. De redenering was: het voorstel zou onvoldoende rekening houden met andere talen, die naast het Nederlands en het Fries worden gebruikt, zoals het Engels en Papiaments. Ook zag het kabinet onvoldoende maatschappelijke behoefte voor het wetsvoorstel.

2019: Nuffic krijgt wettelijke status

Het ministerie van OCW heeft in 2019 kenbaar gemaakt de subsidie van Nuffic, de organisatie die zich bezighoudt met de internationalisering (vereniging) van het Nederlandse onderwijs, met ingang van 2021 fors te verlagen. De minister kiest er verder voor om het takenpakket en het bestaan van Nuffic wettelijk vast te leggen. De belangrijkste bezuiniging betreft de opheffing van de zogenaamde Neso-kantoren in het buitenland waar buitenlandse studenten door Nuffic worden geronseld om in Nederland te gaan studeren in het Engels. Het ging om een voorgenomen besluit. In september 2020 valt te lezen dat de Neso-kantoren in de komende jaren zullen worden opgeheven. Het laatste kantoor zal gesloten worden in 2023. De sluiting van de kantoren gaat samen met een intensivering door de rijksoverheid van het diplomatieke netwerk op het gebied van onderwijs en wetenschap. De sluiting is een stap in de goede richting, maar van Nuffic zijn we nog niet af.

2019: VU sluit opleiding Nederlands

De Vrije Universiteit heeft begin 2019 besloten om de afstudeerrichting Nederlands van de bacheloropleiding 'Literatuur en samenleving' op te heffen wegens te weinig nieuwe studenten. De oorzaak van de geringe belangstelling ligt in het feit dat de studenten zien hoezeer de universiteit verengelst is. Daardoor krijgt het Nederlands een lagere status en gaan jonge mensen dus geen Nederlands meer studeren. Deze ontwikkeling is mogelijk gemaakt door het beleid van de Nederlandse regering. Men heeft de verengelsing geen strobreed in de weg gelegd. Men heeft niet ingegrepen toen de Wet op het Hoger Onderwijs massaal en overduidelijk werd overtreden. De KNAW, een adviesorgaan van de regering, heeft daarover een weinig behulpzaam advies uitgebracht.

2019: Beeldmerk in het Engels

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken brengt een beeldmerk (logo) uit voor gebruik in het buitenland. De tekst van het beeldmerk luidt in acht vreemde talen: Arabisch, Chinees, Duits, Engels, Frans, Japans, Russisch en Spaans. Dit is vreemd, want het beeldmerk zou in de eerste plaats in het Nederlands dienen te luiden. Nog vreemder is het, als dit beeldmerk in België wordt gebruikt. In Vlaanderen is dan een Franstalige tekst te lezen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is een gevaar voor de Nederlandse taal.

2020: Verengelsing universiteiten

De Wet Taal en Toegankelijkheid is aangenomen door de Tweede Kamer in december 2019. Doelstelling van deze wet is de toegankelijkheid van het hoger onderwijs te waarborgen en de instroom van internationale (lees: buitenlandse) studenten te beheersen. De wet is in december 2020 nog steeds in behandeling door de Eerste Kamer. Taalverdediging heeft van de mogelijkheid om een oordeel over het wetsontwerp te geven, gebruik gemaakt. Gesteld is dat de nieuwe wet geen waarborg biedt tegen de verengelsing van de universiteiten en dat de bestaande wet beter is, mits die volledig wordt nageleefd. Zoals bekend heeft de overheid in de afgelopen jaren niets gedaan tegen het overtreden van de wet door de universiteiten.

2020: Pisa-onderzoek

De leesvaardigheid van 15-jarige Nederlandse scholieren is de afgelopen jaren achteruit gegaan. In Nederland is bij een kwart van de scholieren de leesvaardigheid onvoldoende om goed mee te kunnen komen in de samenleving. Dit alles blijkt uit het driejaarlijkse internationale Pisa-onderzoek, dat begin 2019 is gehouden. Taalverdediging heeft gesteld dat het onderwijs wordt volgestopt met allerlei nevendoeleinen, waardoor de hoofddoelen, waaronder het onderwijs van de eigen taal, worden verwaarloosd. Waar kwam het ministerie mee? Het ministerie riep op tot een leesoffensief. Totaal onvoldoende.

2020: Coronavirus

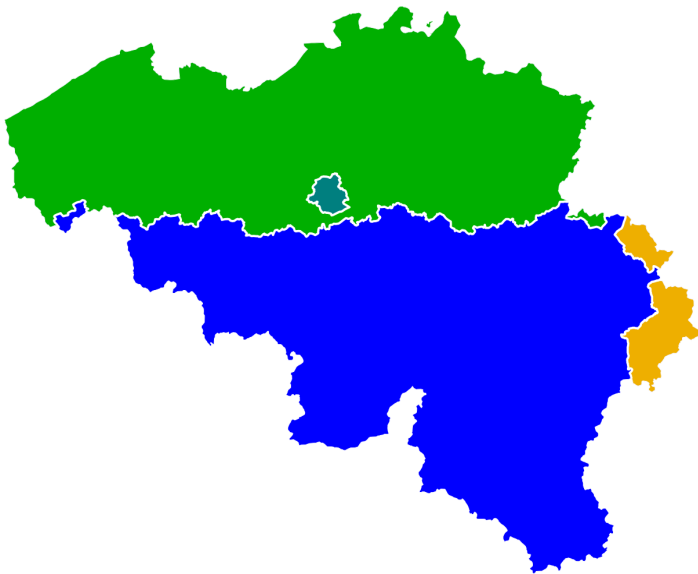
Het Corona-virus heeft laten zien dat ook in dit soort gevallen de regering geen moeite doet om de eigen taal te gebruiken. Vanuit de overheid wordt kritiekloos overbodig Engels gebruikt: Lockdown, Dashboard, Outbreak Management Team, enz.

De redactie wenst de Nederlandse lezers veel wijsheid toe in maart!

Nieuwe Belgische regering

België heeft na 500 dagen en nachten onderhandelen eindelijk een nieuwe regering. Die is genoemd naar de beroemde Italiaanse toondichter Antonio Vivaldi. Men is op die naam gekomen door een vergelijking te maken tussen de coalitiegenoten en zijn bekende muziekstuk "De Vier Jaargetijden" en wel als volgt: De winter wordt vertolkt door het blauw van de liberalen, de lente door het groen van de groenen, de zomer door het rood van de socialisten en de herfst door het bruin van de christen-democraten. Verder worden de valse noten verzorgd door de Waalse politici en in de zaal zit het Vlaamse volk, dat tegen de rug van dirigent De Croo mag aankijken en voor de uitvoering een hoge toegangsprijs heeft moeten betalen.

Hieronder volgt de uitgebreide kritiek op het "concert" door Renaat van Beeck uit Antwerpen, kenner bij uitstek van de politieke ontwikkelingen in België:

Blijkbaar is er ook in Nederland belangstelling voor de politieke saga in Belgenland omtrent de vorming van de nieuwe nationale regering. Het zal wel bekend zijn dat we in dit kleine land maar liefst vijf regeringen hebben. Even opsommen: een nationale, ook federale regering genoemd met daarnaast vier deelregeringen: een Vlaamse regering bevoegd voor het Nederlandstalig landsdeel, twee Franstalige regeringen, een voor het Waalse Gewest en een tweede gemeenschapsregering die de belangen van alle Franstaligen in Wallonië en ook in Brussel behartigt. Dan nog eens een aparte regering voor het officieel tweetalig Brussels Gewest en ook een regering voor de Duitstalige minderheid in Oost-België (een stukje Duitsland dat België na de Eerste Wereldoorlog cadeau kreeg als compensatie voor het geleden oorlogsleed). Deze regering is wel met handen en voeten gebonden aan de Waalse deelregering.

Vijf parlementen

Bij al die niveaus horen dan ook nog vijf parlementen. Bij de laatste landelijke verkiezingen (lente 2019) bleken de politieke stromingen in de twee grootste gewesten, Vlaanderen en Wallonië, mijlver uit elkaar te liggen. Vlaanderen stemde in grote meerderheid uitgesproken rechts en Wallonië in grote mate links. Grote overwinnaar in Vlaanderen was

het zogenaamd uiterst rechtse Vlaams Belang (5% in 2014, 18% in 2019), maar de gematigd rechtse N-VA bleef ondanks verlies de grootste. Beide partijen gaan voor maximaal Vlaams zelfbestuur. De andere partijen (christendemocraten, ooit 40%, de sociaal-democraten, ooit meer dan 30% en de liberalen, ooit meer dan 20%) bleven steken in de buurt van 10%. Verder nog de Groenen die volgens de peilingen meer dan 15% zouden halen. Zij moesten zich tevreden stellen met een minimale winst van enkele procenten en kwamen niet boven de 10%. Nog een winnaar was de kleine communistische PVDA, die ongeveer 6% haalde.

Gewesten

De Gewestregeringen werden vrij snel gevormd, maar de door velen in Vlaanderen gewenste coalitie N-VA/Vlaams Belang (samen 45%) kwam er niet. De N-VA koos ervoor een regering te vormen met de christendemocratische CD&V en de liberale Open VLD. In Brussel heeft de Vlaamse minderheid een bij wet gewaarborgde vertegenwoordiging van twee ministers en een staatssecretaris in de plaatselijke regering. Die worden geacht de belangen van de Vlamingen in het Brussels Gewest te behartigen, zoals de correcte toepassing van de taalwetten in de administratie en de gezondheidszorg. Maar die Vlaamse vertegenwoordiging is al vele jaren een lachertje.

Federaal parlamentsgebouw Brussel

De meesten van die dames en heren hebben geen enkele belangstelling voor toestanden waarbij de taalwetten massaal worden overtreden. Zij noemen zich wereldburgers en Vlaanderen is voor hen een

ver van hun bedgedoe. We hebben nu een groene Vlaamse minister voor samenleving en gezondheid. De dame is echter met geen ogen te bekennen wanneer problemen, zoals het gesol met de taalwetgeving, ter sprake komen. Ook de gezondheidszorg, die zwaar onder druk staat met de Coronacrisis en die in Brussel vooral in de migrantenwijken bijzonder hard heeft toegeslagen, heeft zij doorgeschoven naar een Franstalige groene minister, die liet weten dat hij Coronatestprogramma's niet zag zitten, omdat het gebruikte testmateriaal te veel afval meebrengt, wat dan slecht zou zijn voor het milieu.

Meertaligheid

De Vlaamse liberale collega wil de taalproblemen aanpakken door in Brussel meertaligheid in te voeren. Dat de bestaande taalwetgeving i.v.m. het gebruik van de twee landstalen al jaren ten nadele van het Nederlands wordt gesaboteerd, heeft hij blijkbaar niet opgemerkt. Een andere groene politica uit de Vlaamse Rand heeft wel een voorstel om de Brusselse taalproblematiek aan te pakken. Zij wil het Arabisch als derde taal invoeren.

Antonio Vivaldi

De vorming van een nieuwe nationale regering werd, gezien de erg uiteenlopende verkiezingsresultaten, een behoorlijke klus die uiteindelijk bijna 500 dagen zou duren. Meerdere formules werden uitgetest, die allemaal mislukten omdat altijd wel een of andere partij dwars lag. Uiteindelijk werd een coalitie van liefst zeven partijen in elkaar geknutseld: de zogenaamde VIVALDI-regering. De Prete Rosso (roodharige priester) uit Venetië zal nooit hebben kunnen vermoeden dat zijn meesterwerk *Le Quattro Stagioni* ofwel *De Vier Jaargetijden* zou gebruikt worden als uithangbord voor een politieke "bric-à-brac" (samenraapsel) van zeven partijen. De uitleg hiervoor is simpel. De coalitie werd gevormd door de twee grootste Waalse partijen (de liberale MR en de sociaaldemocratische PS) en de Groenen (Ecolo). Aan Vlaamse kant zijn het vier partijtjes (liberalen, sociaaldemocraten, groenen en CD&V). De liberale Open VLD en de sociaaldemocratische SP.a besloten samen met hun Waalse tegenhangers als één politieke stroming in de regering te stappen. De Groenen hebben trouwens altijd samen met het Waalse Ecolo één fractie gevormd. Alleen de christendemocraten hebben geen echt alter ego aan Waalse kant, maar mogen toch als een vijfde wiel

aan de wagen meedoen. Als compensatie mochten zij gewezen minister Kris Peeters voordragen voor een topfunctie in een of ander Europees gremium.

Geen Vlaamse meerderheid

Het is dus een regering geworden van vier politieke stromingen: blauw, groen, rood en geel. Et voilà (en zie daar), dat verklaart de keuze voor Vivaldi. Dat de regering aan Vlaamse kant geen meerderheid heeft is het minste van hun zorgen. Trouwens: in het regeerakkoord is er een oproep om de slagkracht van het federale niveau te versterken. Wat tot gevolg zou kunnen hebben dat de deelstaten onder federaal toezicht zouden komen te staan, waarbij de Vlaamse autonomie op een aantal belangrijke vlakken zou kunnen worden teruggeschoefd. En wat met de verspreiding en de bevordering van de Nederlandse taal, waarvoor de Vlaamse serviceclub Marnixring en andere Vlaamse culturele verenigingen al jaren ijveren? Alles blijft gewoon bij hetzelfde. In Brussel blijft men de taalwetten verder saboteren en in onze Vlaamse steden rukt het Engels verder op en staat het hoger onderwijs onder druk om ook daar de bij wet vastgelegde taalverhoudingen te laten vallen ten gunste van het Engels.

Engels in straatbeeld

Wanneer ik nu door de grote winkelstraten van Antwerpen wandel, word ik meerdere malen aangevaard "to wear a mask", mocht ik bepaalde winkels willen betreden. Ook de stedelijke administratie gebruikt regelmatig Engelse termen om nieuwe diensten te benoemen. In de andere Vlaamse steden is dat niet anders. Grote culturele instellingen en manifestaties worden verengeld. Het schijnt dat dit moet als je internationaal wil meetellen. Klachten in verband met het gebruik van overbodig Engels worden afgewimpeld. De bestaande wetgeving staat het toe en officieel kan er niet tegen worden opgetreden. In Nederland is het duidelijk niet anders. Het is en blijft vechten tegen de bierkaai. Maar we blijven ons vasthouden aan het beroemde gezegde van jullie Vader des Vaderlands, jarenlang de beschermheer van onze goede Antwerpse stede: *Point n'est besoin d'espérer pour entreprendre ni de réussir pour persévérer* (Het is niet nodig te hopen om te ondernemen, noch te slagen om te volharden). Uiteraard zei hij dat in het Frans: de taal van de toenmalige elite. In goed Nederlands: niet opgeven en in het Oostvlaams dialect: Nie pleuje.

Nieuwe Belgische eerste minister Alexander de Croo

EU verplicht het gebruik van Engels

MEEVOLD

Links Vlaams-nationaal maandblad

DOSSIER : EUROPA TEGEN DE VLAAMSE TAALREGELS

28de jaargang nr. 261 - november 2020. Afgiftekantoor: Brussel 1 / € 3
v.u. Dirk De Haes, Drukkersstraat 20, 1000 Brussel

In Meervoud, een in Brussel gevestigd links-nationalistisch tijdschrift, is van de hand van Rudi Coel een artikel verschenen met als titel 'Vrij verkeer in EU, doodgraver van Vlaamse taalregels'. Het artikel laat een onheilspellend beeld zien van de werking van de EU. De EU is niet alleen de doodgraver van de Vlaamse taalregels, maar ook van de Nederlandse taal. Via een slinkse omweg proberen de EU-krachten het Engels als voertaal van de EU door te drukken. Het uiteindelijke doel is de nationale talen en culturen op een zijspoor te zetten. Wij zullen op deze problematiek terugkomen en geven alvast een samenvatting van het artikel:

Het EU-verdrag stelt dat de EU bijdraagt tot de ont-plooiing van de culturen van de lidstaten onder eerbiediging van de nationale en regionale verscheidenheid van die culturen. In feite vreet het vrije verkeer van werknemers en diensten, vastgelegd in datzelfde verdrag, echter als zoutzuur aan die culturele verscheidenheid. In onderhavig geval aan de Nederlandstaligheid van Vlaanderen en aan de taalwetgeving die deze beschermt. Het gaat thans om de Europese verordening inzake een centrale digitale toegangspoort van eind 2018. Die verplicht de nationale overheden, in het kader van het vrije verkeer om uiterlijk eind 2023 een zeer omvangrijke hoeveelheid informatie in het Engels ter beschikking

te stellen van grensoverschrijdende EU-burgers en EU-bedrijven.

De EU wil het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal verder bevorderen door bedrijven en burgers via een digitale toegangspoort toegang te bieden tot inlichtingen en procedures die zij moeten volgen wanneer zij naar een andere lidstaat verhuizen. Die toegang wordt ondermeer verleend aan de hand van doorverwijzingen naar de internetbladzijden van de betrokken overheden. Teneinde te bereiken dat de toegang effectief is, wordt voorgesteld de informatie beschikbaar te stellen in een taal die de grensoverschrijdende burgers en bedrijven begrijpen, dat wil zeggen: in een officiële taal van de EU, die door een zo groot mogelijk aantal grensoverschrijdende gebruikers wordt begrepen. Tenzij men ineens in groten getale zou overstappen op de studie van het Nederlands, gaat het dus om het Engels.

De verordening is in strijd met de taalwetgeving in België. Het voorstel verlangt van lidstaten dat de informatie ook in een andere taal wordt aangeboden dan de eigen landstalen. In het Vlaamse taaldecreet van 1973 staat dat dit niet mogelijk is. Vlaanderen heeft nog geprobeerd om de verordening nietig te laten verklaren door het Europees Hof van Justitie. Dit verzoek is door het Hof afgewezen. De verordening is in 2018 in werking getreden. De grensoverschrijdende toegang tot internetprocedures is van toepassing met ingang van eind 2023. België kon de verordening niet tegenhouden. Er is bij een verordening namelijk geen vetomogelijkheid.

In het huidige Belgische regeerakkoord is niets opgenomen inzake wijziging van de federale wetgeving om de essentie van de taalwetgeving vooraf overeind te houden door een beperkende invulling aan de EU-verordening te geven, zoals ook gebeurde met het reparatiedecreet inzake het taalgebruik in de ondernemingen naar aanleiding van de uitspraak van het Europees Hof in 2013. De vraag is of het Vlaams Parlement van haar bevoegdheden gebruik zal maken om de EU-verordening te ontcrachten. Als dat niet gebeurt, is vervolgens de vraag hoe men in Vlaanderen de EU-verordening zal uitvoeren zonder in strijd te komen met de eigen taalwetgeving.

Ten slotte: Het moge duidelijk zijn welk standpunt Taalverdediging inneemt: de verordening vormt een grote inbreuk op het uitgangspunt dat in Nederland en in Vlaanderen de voertaal Nederlands is. De verordening moet dus van tafel. Personen en bedrijven van buiten Nederland en Vlaanderen, die in Nederland of Vlaanderen willen werken, dienen Nederlands te leren, teneinde de regels van de overheid te kunnen volgen. En anders nemen ze maar een tolk in dienst. Cultuur gaat hier voor handel.

Eppink spreekt Engels in EP

Het Nederlandse lid van het Europees Parlement (EP), Dirk-Jan Eppink (Fractie Eppink, voorheen Forum voor Democratie, voorheen [kandidaat] VVD, voorheen Lijst De Decker, voorheen assistent van Europees Commissaris Bolkestein [VVD]), is door Taalverdediging betrappt op het stellen van vragen in het Engels in dat Europees Parlement, en wel tijdens een vragenronde met het hoofd van de Europese Centrale Bank, Christine Lagarde. Wij hebben tegenover hem daarover ons ongenoegen geuit.

Van zijn rechterhand, David Neyskens, ontvingen we onderstaande reactie:

“MEP Eppink dankt u voor uw bericht. MEP Eppink hecht grote waarde aan het gebruik van het Nederlands in het Europees Parlement. Hij spreekt normaal ook steeds de Nederlandse taal, tenzij bij uitzondering. De tussenkomst in de vergadering, waar u naar verwijst, gebeurde inderdaad in

het Engels. De bedoeling was echter dat de vraagging worden gesteld in het Nederlands, maar de Nederlandse taal werd niet ondersteund door de vertaaldiensten in de desbetreffende vergadering. Hierdoor was MEP Eppink genoodzaakt zijn vraag in het Engels te stellen. Uiteraard staan MEP Eppink en FvD voor het handhaven van het Nederlands als officiële taal in de Europese instellingen.” (Inmiddels heeft “MEP” Eppink niet alleen het Nederlands, maar ook het FvD verlaten red.)

Taalverdediging vindt dat “MEP” Eppink zich er wel gemakkelijk van af heeft afgemaakt in deze vergadering. De leden van het Europees Parlement hebben het recht om in de eigen taal te spreken. Niemand wordt “genoodzaakt” van het Engels gebruik te maken. Als “MEP” Eppink op zijn strepen was gaan staan, zou de vergadering zijn geschorst tot er wel een geschikte vertaler gevonden was. Door daar niet op te wachten en zijn vragen in het Engels te stellen, heeft hij aangegeven dat het vertalen van en naar het Nederlands voor hem eigenlijk niet noodzakelijk is en daarmee heeft hij onze taal een slechte dienst bewezen!. (MEP is de Engelse afkorting van “Lid Europees Parlement”).

EUROPESE CENTRALE BANK
EUROSYSTEM

Geen Nederlands op het Vrijthof

Onder onze Taalverdedigers zijn er velen die graag naar de zoetige muziek van André Rieu en zijn damesorkest luisteren. Zij zijn niet de enigen, telkens weer stromen de zalen en pleinen vol met geestdriftige liefhebbers van de Weense Wals en doorgaans dansen de uitbundige aanwezigen mee op de muziek door de gangpaden. De meester weet als geen ander zijn publiek in vervoering te brengen en aan het einde van iedere voorstelling wacht hem en zijn orkest een minutenlang daverend applaus. André Rieu treedt op in vele landen over de hele wereld en is zonder meer een van de beroemdste Nederlanders. Hij spreekt vloeiend Duits, Frans, Italiaans, Spaans, Engels en Portugees. Hij is daardoor in staat om zijn uitvoeringen met allerlei wetenswaardigheden op muziekgebied te omlijsten in de taal van zijn publiek en weet zodoende de zieleroerselen van de toehoorders te bespelen, met zijn grappen en tranen-opwekkende verhalen.

De meester van de driekwartsmaat treedt ook een aantal malen per jaar op in zijn “eigen” Maastricht (hij woont daar enkele kilometers vandaan). Sommige uitvoeringen, die voor uitzending op de televisie worden opgenomen, geschieden echter noch in het Algemeen Nederlands, noch in het schone Limburgs. Hij kiest daarin voor het Engels of het Duits. Dat gaat al jaren zo. Er zijn inmiddels veel taalgenoten die daar niet zo van konden genieten en er een klacht bij de zendgemachtigde (meestal de Tros) over hebben ingediend. Het antwoord was steeds dat er geen Nederlands werd gebruikt, omdat deze opnames aan Engeltalige of Duitstalige zenders werden doorverkocht. Een Nederlandstalig optreden opnemen was te veel gevraagd, want te duur. De Nederlandstalige kijkers moesten maar tevreden zijn met de ondertitels. Taalverdediging heeft slechts één omschrijving voor deze gang van zaken: Ronduit armoe-dig! Het is onbegrijpelijk dat de Limburgse aanwezigen op het Maastrichtse Vrijthof dit telkens weer willen ondergaan. Zij worden door de Nederlandse televisie als tweederangs toeschouwers behandeld, en dat met medewerking van hun “eigen” André. Onze voorzitter, Simon Smits, heeft zich hierover namens de achtergestelde taalgenoten bij de heer Rieu én bij de omroepvereniging beklagd.

Van Dale in de ban

Taalverdediging doet de Dikke en de Dunne Van Dale per onmiddellijk in de ban. Deze instelling moet als gevaarlijk voor het Nederlands worden bestempeld. 'Wat hebben de redacteurs van deze woordenboeken dan misdaan?' zal u zich afvragen. Welnu, dat zullen we u uitleggen:

Het is al lange tijd zo, dat wanneer er in de media, om welke reden dan ook, een aantal keer gebruik gemaakt wordt van een woord uit een vreemde taal, en dat is meestal het Engels, de redacteurs besluiten dat zo'n woord in hun woordenboeken moet worden opgenomen. Het maakt niet uit of, buiten de taalvervuilende journalisten, vrijwel niemand het betreffende woord gebruikt en vaak zelfs helemaal niet kent. Zodra de medewerkers van Van Dale een bepaald vreemd woord een aantal maal in de media zijn tegengekomen (men schijnt ze zelfs te turven), wordt dat woord als onderdeel van onze taal beschouwd.

Nu zou u kunnen denken: 'Wat maakt dat uit, ik gebruik dat woord toch niet en het zal mij een zorg zijn wat er allemaal in de kolommen van de Van Dale afgedrukt wordt'. Welnu, het maakt wel degelijk wat uit, want alle woorden die in de Van Dale zijn opgenomen, worden door de, naar meer Engels hunkerende, gevestigde orde in Nederland en Vlaanderen als Nederlands beschouwd. Kritiek hierop wordt doorgaans weggewuifd met de opmerking dat taal nu eenmaal leeft en dat internationale uitwisseling van vreemde woorden gezond is. Dat die uitwisseling de gedaante van een eenrichtingsverkeer heeft aangenomen (vanuit het Engels naar de andere talen), wordt afgedaan als logisch, omdat het Engels, volgens die gevestigde orde, nu eenmaal "de" wereldtaal zou zijn.

Taalverdediging vindt dat er aan de vermeende officiële status van het instituut Van Dale een einde moet worden gemaakt. Van Dale heeft geen wettelijke status. Het is een onderneming, met helaas te veel gezag. Het wordt tijd dat de Nederlandse en Vlaamse overheden per reglement vastleggen wat de voorwaarden zijn om vast te stellen wanneer een vreemd woord mag worden beschouwd als een Nederlands woord van vreemde oorsprong.

Die voorwaarden zouden, wat ons betreft, dienen te zijn dat een van oorsprong vreemd woord:

- 1) Een gelijkwaardig en algemeen gebruikt woord in de eigen taal ontbeert;
- 2) Al gedurende langere tijd door grote groepen van de bevolking wordt gebruikt;
- 3) Wat betreft de spelling en de uitspraak is verneerlandst.

Het lijkt ons voor de hand liggen dat de eventuele toelating tot de Nederlandse woordenlijst in handen gelegd wordt van de Nederlandse Taalunie, die een commissie van deskundigen zou dienen te vormen met als opdracht te beoordelen of een vreemd woord aan de gestelde criteria voldoet. Die commissie zou niet alleen de taak moeten krijgen om de instroom van vreemde woorden aan banden te leggen door het in acht nemen van bovengenoemde drie criteria voor de toelating tot de Nederlandse taal, maar ook actief naar goede Nederlandse benamingen moeten zoeken voor nieuwe begrippen en zaken die uit het buitenland komen of door taalvandalen in het eigen taalgebied van een Engelse of Engelsachtige naam worden voorzien. Die laatste taak maakt het uitoefenen van de poortwachtersfunctie aangaande de aangewaarde benamingen uit het buitenland overigens een stuk eenvoudiger.

Ten slotte kunnen we, om terug te keren tot de door ons gewraakte handelwijze van Van Dale, een vergelijking maken met het vreemdelingenbeleid. Er komen van tijd tot tijd wel eens mensen uit het buitenland in Nederland of Vlaanderen wonen. Dat zij zich bij ons gevestigd hebben, betekent nog niet dat zij, door die vestiging, meteen Nederlander of Vlaming zijn geworden. Eerst wordt gekeken of zij zich wel rechtens toegang tot onze landen hebben verschaft. Vervolgens dienen zij zich in te burgeren door onze taal te leren en gewend te raken aan onze gewoontes en gebruiken en die vervolgens te aanvaarden. Dan is er een wachttijd van jaren en pas daarna kunnen zij het staatsburgerschap aanvragen. Er volgt dan een toetsing of een examen. Bij goed gevolg worden zij dan Nederlander of Vlaming van buitenlandse afkomst. Daar zouden de redacteurs van Van Dale een voorbeeld aan kunnen nemen.

Bestaan er onnodige Engelse leenwoorden?

Wanneer is een leenwoord nodig, en wanneer kun je net zo goed een eigen-taal-woord maken of gebruiken en wanneer zijn taalonderdelen eigenlijk onnodig? Dit is het onderwerp van een verhaal van taalkundige Sterre Leufkens op het taalplatform 'De taalpassie van Milfe'. Zij maakt een tweedeling:

- 1) Je wilt iets benoemen, maar je hebt er geen woord voor, en een andere taal wel. Er zit dus een gat in je taal. De Nederlander die voor het eerst een smartphone ter hand nam, noemde dat een "smartphone".

2) Je wilt iets benoemen en je wilt ook dat iedereen merkt hoe geweldig je bent. Hier is geen sprake van een gat in de taal, maar wel van een toegevoegde waarde van het gebruik van een exotische taal. Die toegevoegde waarde bestaat eruit dat jouw toehoorders nu horen dat jij een andere taal spreekt, een taal die hoort bij een cultuur die we als modern en 'cool' zien. Je kunt best een Nederlands equivalent bedenken en dat gebruiken, maar dan verlies je dat hele statuuseffect van het Engels. In die zin is een Engels leenwoord dus wel degelijk nodig. In de begeleidende tekst wordt nog beter duidelijk waar de wind vandaan komt: 'Een woord zegt ook iets over de gebruiker. Het maakt een enorm verschil of iemand zegt: 'zij converseren' of 'hun kletsen'. Zeggen dat het tweede fout is, is saai. Het is leuker om je af te vragen waarom we zoiets gebruiken.

Bovenstaande is een goed voorbeeld van doorge-slagen taalrelativisme. Dit laatste houdt in dat er geen verkeerd taalgebruik bestaat. Alles is gelijkwaardig. Dat geldt ook voor onnodig Engels. Er bestaat volgens deze lieden geen onnodig Engels. Taal moet leuk zijn. Taal als uitdrukking van de eigen cultuur is taboe. Deze houding komt veel voor bij Nederlandse taalkundigen. 'Hoe meer taalverandering en taalafwijking, des te meer werk voor deze taalkundigen', is blijkbaar de gedachte achter deze houding. Taal als verdienmodel dus. In de praktijk is met dit taalrelativisme niet te werken. Een taal kan zich alleen ontwikkelen als de taal zich op eigen kracht ontwikkelt. Als alle vernieuwing van buiten komt, verdwijnt de kracht uit de taal. Bovendien is het uitgangspunt van deze lieden onjuist. Er is nooit sprake van een gat in de taal. In beginsel kan aan elke nieuwe ontwikkeling een Nederlandse naam gegeven worden. Alleen, de wil moet er wel zijn. Die wil ontbreekt bij dit soort nihilistische broodschrijverij. Waarom zou het Amerikaanse Engels wel een woord voor een nieuw soort telefoon kunnen bedenken en het Nederlands niet? Vaak wordt gezegd dat het zo voordelig is als alle nieuwe woorden in het Engels zijn. Dat is zo gemakkelijk in het gesprek. Als er zo wordt geredeneerd, kan het Nederlands wel afgeschaft worden. Taalverdediging ziet dit soort taalkundigen als een gevaar voor de Nederlandse taal en cultuur.

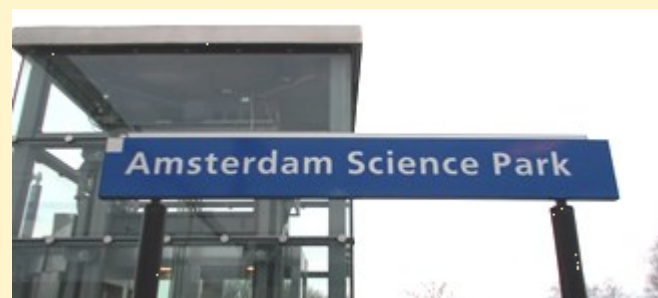

Enschedeërs boffen maar!

Inwoners van Enschede, de grootste stad van het Overijsselse Twente, hebben niet te klagen over het taalbeleid van de spoorwegen. Onlangs is er een nieuw station geopend met de zuiver Nederlandse naam "Kennispark". Dat terwijl het in de omgeving van het station wemelt van de verengelsing. Zo is het bijvoorbeeld de uit- en instaphalte voor de bezoekers van de inmiddels volledig Engelstalige Universiteit Twente. Daardoor zullen de vele buitenlanders die daar studeren, na afloop van de cursus, in ieder geval met één Nederlands woord in hun geheugen naar hun land terugkeren.

Amsterdammers zijn niet te benijden!

In schrille tegenstelling daarmee bevindt zich in het Noord-Hollandse Amsterdam een station met de afschuwelijke naam "Science Park". Die naam heeft dezelfde betekenis als bovengenoemd station in Enschede, maar is 100% Engels. Behalve in een aantal gebouwen van de Universiteit van Amsterdam, waar het Engels gemeengoed is, wonen er in de omgeving van dit station veel gewone Amsterdammers. Deze ongelukkigen moeten dus bij elke treinreis aankijken tegen een Engelse stationsnaam, waarbij de woorden "Science" en "Park" ook nog eens (op z'n Engels) uit elkaar geschreven zijn en met twee hoofdletters.

Stuur de taalvervuilde krant terug

Onze taalverdediger de heer Albert Stijns uit Dordrecht (Zuid-Holland) heeft een zeer doeltreffende manier gevonden om zijn ongenoegen te uiten over hinderlijke verengelsing. Hij spelt zijn krant (NRC/Handelsblad) uit op onnodig Engels en onderstreept deze woorden. Vervolgens stuurt hij de uitgelezen krant terug naar de redactie en maakt duidelijk dat hij van deze taalvervuiling niet gediend is. Indien iedereen, die overbodig Engels zat is, dat ook zou doen, ontvangt die redactie elke dag stapels kranten en daar zal men niet blij mee zijn.

Antwoordnummer:

Nu is het terugsturen van een krant vrij duur. Het kost een omslag en een postzegel. Die laatste kan bespaard worden door op de adreszijde het woord "Antwoordnummer" te plaatsen. Elke krant heeft wel zo'n nummer, dat gebruikt wordt bij wervingsacties voor nieuwe abonnees. De verzendkosten zijn dan voor de krantenuitgever en die is er nog minder blij mee. De uitgever zal dan wellicht snel contact zoeken met de journalisten om hen ertoe aan te zetten de kolommen te vullen met zuiver Nederlands.

Van Halen

Ons kaderlid Kees Ruig ergert zich aan de gewoonte om Nederlandse namen van (ex)-landgenoten die naar de VS verhuisd zijn op z'n Engels uit te spreken. Hij schrijft:

"Onlangs overleed in de VS een bekende gitarist, een zekere FEN HELEN. De goede man bleek in Amsterdam geboren te zijn en in Nijmegen te zijn opgegroeid en toen VAN HALEN te heten. Het is in de VS gewoonte namen te veramerikaansen. Een neef van mij, die naar Amerika was geëmigreerd, noemde zich ROEIK, begrijpelijk want de U en de harde G in de naam RUIG, bestaan niet in het Engels. Het wordt ook in andere talen gedaan. In het Frans krijgt je naam in ieder geval de klemtoon op de laatste lettergreep. En de namen van Hugenoten die naar Nederland gevlucht waren, werden veelal vernederlandst.

Maar als die oorspronkelijk Nederlandse naam in Nederland wordt gebruikt is het normaal de Nederlandse uitspraak te bezigen. Mijn neef noemde zich bij bezoeken aan Nederland ook gewoon RUIG.

Dan is het toch van de gekken dat Van Halen bij zijn overlijden op onze radio en tv consequent Fen Hélen wordt genoemd? Hetzelfde geldt voor die Britse ex-minister CORBYN. Dat ze in Engeland KORBN zeggen is prima, maar waarom doen we dat hier ook? Corbyn is een gewone Nederlandse naam. Dat brengt mij tot 2 conclusies:

1. Nederlandse namen moeten in Nederland op z'n Nederlands worden uitgesproken, ook als de betreffende persoon elders woont.

2. Buitenlandse namen van mensen die naar Nederland geëmigreerd zijn, moeten volgens de Nederlandse uitspraakregels worden uitgesproken. Waarom zouden wij onze tong moeten breken om een Afghaanse of Syrische naam op hun manier uit te spreken, terwijl dat in Amerika niet gebeurt? Laten zij zich op dezelfde manier aanpassen zoals wij dat in het buitenland doen."

Een min voor de Plus

Bij de Plus-supermarkt in Delft, wijk Tanthof West, zijn de handenontsmetters tegen de verspreiding van Corona geheel Engelstalig. De bedrijfsleider verklaarde dat die waren besteld vanwege het grote aantal buitenlandse studenten dat in deze winkel boodschappen komt doen. Hij voegde eraan toe: "Alles wordt in de toekomst toch Engelstalig in Nederland, wen er alvast maar aan." Toen onze taalverdediger daarover een boze opmerking maakte, vervolgde de functionaris van Plus: "Iedereen begrijpt het wel, wie zich niet aan de voorschriften houdt, pleegt obstructie!"

Taalverdediging is bang dat de bedrijfsleider wel eens gelijk zou kunnen krijgen. De meeste Nederlanders ondergaan het afschaffen van hun taal gelaten en protesteren er niet tegen, terwijl de overheid er geen actie tegen wil ondernemen, in de gedachte: "Vrijheid blijheid".

Vorbode van een staatsgreep?

Op maandag 16 november werd Nederland opgeschrikt door het bericht dat het Nederlandse leger er in het afgelopen voorjaar in het geniep een functie bij had gekregen. Er was in maart een nieuwe dienst opgericht om personen en organisaties, die kritisch stonden tegenover het overheidsbeleid, te belooeren. Hun handel en wandel moest nauwkeurig in kaart worden gebracht. Het was de bedoeling dat dit geheim zou blijven, maar zoals dat met alle geheimen in Nederland gebeurt, het geheimzinnige gedoe lek- te uit.

Zou Taalverdediging ook ten prooi zijn gevallen aan de nieuwsgierigheid van deze nieuwe opsporingsdienst? Een van onze voorlieden heeft afgelopen zomer een groen geklede man in de bosjes achter zijn woning waargenomen, die door een verrekijker zat te turen. Dat zou een medewerker van deze nieuwe instelling kunnen zijn geweest. Alhoewel ook met de mogelijkheid rekening moet worden gehouden dat een beeldschone alleenwonende dame, die twee huizen verderop woont, het onderwerp van zijn

belangstelling is geweest. Dan zijn er nog twee kaderleden, die menen in augustus enkele "klikjes" in hun telefoonaansluiting te hebben gehoord en een derde heeft in juni een dode postduif op zijn balkon aangetroffen, maar misschien gaan wij nu te ver.

Hoe dan ook: het Nederlandse leger, dat nog nooit een oorlog heeft gewonnen en zelfs geen enkele militaire actie, op de pacificatie van Atjee na, tot een goed einde heeft gebracht, schijnt nu flink tekeer te gaan tegen onwelgevallige binnenlandse organisaties én tegen de Nederlandse taal! Want weet u hoe die nieuwe organisatie heet? LAND INFORMATION MANOEUVRE CENTRE. Is dit de forbode van een militaire staatsgreep onder leiding van de regering-Rutte, om na een eventuele nederlaag bij de verkiezingen in maart volgend jaar, in het zadel te kunnen blijven zitten, waarna de invoering van het Engels als derde rijkstaal zal worden afgekondigd? Wie weet. In ieder geval heeft Taalverdediging, nu het nog ongestraft kan, een reeks vragen ter zake ge-

steld aan de afdeling Persvoorlichting van het ministerie van Defensie in Den Haag:

"In de pers zijn berichten verschenen over activiteiten, ontplooid door een dienst van het Nederlandse ministerie van Defensie, genaamd "Land Information Manoeuvre Centre". Deze dienst zou inlichtingen verzamelen over het gedrag van de Nederlandse bevolking.

De Stichting Taalverdediging zou graag het volgende willen weten:

1. Zijn deze berichten juist en indien dat het geval is, waarom heeft deze dienst, die volgens genoemde berichten dus in Nederland werkzaam is, een Engelse naam gekregen?

2. Handelt deze inlichtingendienst in opdracht van een Engelstalige vreemde mogendheid en zo ja, Welke?

3. Hoe verhoudt de keuze voor een Engelse naam zich tot artikel 2:6 van de Algemene Wet Bestuursrecht, waarin staat dat de Nederlandse overheid in het Nederlands met de bevolking communiceert?

4. Is het ministerie zich ervan bewust dat het verlaten van het Nederlands, wat betreft de naamgeving van overheidsdiensten, schadelijk is voor het aanzien van onze taal, zowel in Nederland als in het buitenland?

5. Het is de Stichting Taalverdediging opgevallen dat de Rijksoverheid de laatste jaren aan steeds meer diensten een Engelse naam geeft. Is dit gestructureerd beleid en zo ja, welke visie steekt hierachter?"

Na lang wachten en vele aanmaningen kregen we eindelijk antwoord van voorlichter Sander Kuypers van het ministerie:

"Het Land Information Manoeuvre Centre (LIMC) heeft een Engelse benaming gekregen omdat het LIMC bedoeld is om militaire operaties te ondersteunen. En aangezien het hedendaagse optreden veelal in internationaal verband plaatsvindt (vb NAVO, EU, VN) waarbij Engels de voertaal is, is gekozen voor een Engelse benaming. Deze keuze is niet gestoeld op beleid."

Commentaar:

Hoe bedenkt de voorlichter zoiets? Het is geen beleid, maar omdat hedendaags optreden veelal in internationaal verband plaatsvindt, is gekozen voor een Engelse naam voor deze Nederlandse overheidsinstelling. En wel ja, de EU (23 voertalen) wordt erbij gehaald en ook nog de VN (6 voertalen), maar het moet wel in die ene vreemde taal, het Engels.

Nederlandse les op Afrikaanse scholen

Onlangs werd onze aandacht getrokken door een bijzonder interessant artikel op de webstek "voertaal.nu" over de stijgende belangstelling in Zuid-Afrika voor het Nederlands. In deze barre tijd van uitsluiting van de Afrikaanstaligen in Zuid-Afrika stijgt het besef dat men met het Afrikaans niet moederziel alleen staat in de wereld, maar dat er een historische en culturele band bestaat met de Nederlandstaligen. Om deze band te verstevigen wordt er in de Afrikaanstalige scholen in Zuid-Afrika een lespakket verspreid met daarin informatie over het Nederlands en de overeenkomsten en verschillen daarvan met het Afrikaans. De naam van het lespakket is "Eenders en Anders" en het is opgesteld door Marieta Nel.

Hieronder een greep uit het artikel:

Verskeie instansies het saamgewerk om twee jaar gelede 'n Nederlandse lespakket saam te stel wat saam met die Afrikaanse kurrikulum in die klaskamer gebruik kan word. Geen ekstra tyd hoof daarvoor ingeruim te word nie. Die pakkette is vir die Suid-Afrikaanse Sentrum vir Nederland en Vlaandere (Sasnev) vervaardig en is deur Protea Boekhuis uitgegee.

Die lespakket is dus so saamgestel dat dit naatloos 'n tweeweeksyklus van die normale kurrikulum vir Afrikaans Huistaal vervang. Daar is 'n lespakket vir grade 6–11. Elkeen van die lespakkette vervang 'n spesifieke twee weke in die kurrikulum, byvoorbeeld Kwartaal 3 week 1. As die leerders in hierdie twee weke die byvoeglike naamwoord moet leer en 'n brief aan die pers skryf, is dit presies net so in die lespakket. Die enigste verskil is die tekste. Die lespakket se tekste is in Nederlands of oor die Lae Lande se taal en kultuur.

Toe ek self skool gehou het, het ek agterkom dat daar by leerders 'n nuuskierigheid oor Nederlands is, maar dat hulle vinnig afgeskrik word as hulle met net 'n letterkundeteks gekonfronteer word (soos baie van ons in ons laaste twee jaar op skool). Met die lespakket raak die leerder al van laerskooldae af gewoon aan Nederlands met kort tekste, kort luisterbegrippe, speletjies soos Kwartet en basiese taal. Ons begin elke keer by die bekende en beweeg dan na die onbekende. Graad 6: Aangename kennis! – Prettig met je kennis te maken! In die graad 6-lespakket maak die leerder byvoorbeeld kennis met ou bekende karakters soos die Smurwe, Asterix en Obelix en Kuifie (Tintin). Dan volg minder-bekende karakters, byvoorbeeld Manneken Pis, die seuntjie wat sy vinger in die dyk gedruk het, en die legendariese vlieënde Hollander. Graad 7: Koningskos – Een koningsmaal. Die laerskoollespakkette is ook baie interaktief. In die graad 7-pakket kry leerders die geleentheid om verskillende Nederlandse kossoorte te proe,

byvoorbeeld stroopwafels, drop en krokette. Graad 8: Ridders en rolmodelle – Ridders en rolmodellen. Vanuit 'n taalonderwyser se oogpunt was dit vir my verskriklik lekker om elke keer die leerders te wys op die Nederlandse oorsprong van baie van ons idioome en taalverskynsels, -beginsels en -reëls. In die graad 8-lespakket oor ridders en rolmodelle word daar byvoorbeeld gekyk na die oorsprong van ons idioome uit die riddertydperk. Graad 9: Fietsry – Fietsen. Graad 10: Kampeer – Kamperen. Graad 11: Sprokie vir 'n stadskind – Sprookje voor een stadskind.

Ons gee nie net 'n Nederlandse teks nie, maar dikwels langsaan die Afrikaanse vertaling. So byvoorbeeld is daar in die graad 11-lespakket, "Sprokie vir 'n stadskind", 'n uittreksel uit Arno Grunberg se Tirza in Afrikaans en Engels.

Die materiaal is so saamgestel dat dit enersyds kyk na dit wat dieselfde of eenders is in die twee tale, maar dan brei dit uit na die verskille. Die "eenders en anders" verwys nie net na die taal nie, maar ook na die kulturele ooreenkomste en verskille. In die graad 9-pakket oor fietse en graad 10-pakket oor kampering kyk ons byvoorbeeld na hoe fietsry en kampeer dieselfde in Nederland en België as in Suid-Afrika is, maar ook hoe dit verskil. Ons wys ook op die eenders- en andersheid van die verskillende groepe van die Afrikaanse spraakgemeenskap. By Afrikaanse eetkultuur in die graad 7-pakket wys ons byvoorbeeld op die verskille tussen 'n koesister en 'n koeksister.

Belangstellende skole is diep onder die indruk van wat die lespakket alles aan die leerders kan bied behalwe taal- en kulturele verryking. Nederland en België is nie net vir leerders 'n venster op Europa nie, maar bied ook vele geleenthede aan ons leerders. Ek self wat aan 'n Nederlandse universiteit studeer, is 'n goeie voorbeeld. Die moontlikhede is legio: somerskole, universitêre opleiding, uitruile met Nederlandse skole, studente-uitruile deur die Jongerenprojek. Baie Suid-Afrikaners werk ook deesdae in Nederland en België en dan sal vertrouwdheid met die taal en kultuur jou nogal nuttig te pas kom.

Drie maal SLOW

Onze verantwoordelijke voor West-Vlaanderen, Frank Masschelein uit Poperinge heeft drie nieuwe klachten ingediend bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), inzake taalovertrekkingen in zijn provincie.

Klacht 1 (ingediend op 10 juni 2020):

In de Kleine Stadenstraat te Hooglede is aan de Vrije Basisschool een waarschuwbord voor het verkeer aangebracht met daarop het Engelse woord SLOW. De VCT heeft in zitting van 25 september 2020 de klacht GEGROND verklaard omdat het gebruik van het Engels in strijd is met de taalwetten uit 1966, waarin onder andere staat dat plaatselijke diensten hun waarschuwingen (die gelijkgesteld zijn aan verkeersborden) in Vlaanderen uitsluitend in de Nederlandse taal dienen te stellen.

Klacht 2 (ingediend op 10 juni 2020):

Een ander bord met daarop het woord SLOW is aangetroffen bij een school, gevestigd aan de Veurnseweg in de Ieperse deelgemeente Brielen. Om dezelfde reden als bij klacht 1 heeft de VCT de klacht in zitting van 25 september 2020 GEGROND verklaard.

Klacht 3 (ingediend op 10 juni 2020):

Een derde waarschuwbord met het inmiddels welberuchte Engelse woord SLOW is aangebracht in het centrum van Hooglede, ter hoogte van de Sint Amanduskerk. Over deze aantasting van onze taal oordeelde de VCT op 25 september 2020 dat dit bord in strijd was met de wet en daarom werd ook deze klacht GEGROND verklaard.

Inzake een oudere klacht over een soortgelijke overtreding door een school in Poperinge heeft de betreffende school het arrest van de VCT naast zich neergelegd. Daarom heeft Frank Masschelein zich voorgenomen daarover een brief te schrijven naar Vlaams minister van Onderwijs, Ben Weyts (N-VA).

Voor de goede orde: De Nederlandse vertaling van het Engelse woord SLOW is LANGZAAM.

Scheve (rol)schaatsenwinkel

Op de Overtoom in Amsterdam (Noord-Holland) is onlangs een winkel geopend waar allerlei soorten rolschaatsen en dergelijke gekocht kunnen worden. De kersverse winkelier werd door een verslaggever van de krant Het Parool ondervraagd over zijn nering. De middenstander gebruikte in zijn antwoorden zo veel Engelse woorden dat het eigenlijk meer dan komisch was. Daarom drukken we er hieronder een gedeelte van af. De lezers van deze Nieuwsbrief die er een touw aan vast kunnen knopen en kans zien om er fatsoenlijk Nederlands van te maken, worden hartelijk uitgenodigd om hun vertaling naar de redactie te sturen. De beste inzending zal worden beloond met een aardigheidje, de andere krijgen een eervolle vermelding. (Over de beslissing van de beoordelingscommissie, bestaande uit de leden van onze vertaalgroep, zal geen briefwisseling mogelijk zijn).

... rond. Net wond hij zich nog op toen hij het woord 'skeelers' hoorde. "Gebruik die term alsjeblieft niet. Het is 'inline skating'. En je rijdt op skates, niet op skeelers. Skeelers is een losgeslagen definitie. Net als pingpong was het vroeger een merk dat de markt overnam, waardoor mensen het zijn gaan associëren met de sport zelf. Het is heel simpel: inline skating is een skate met wielen op één lijn. *That's it*. Je hebt ook skates met wielen naast elkaar, of skates voor op het ijs. Of breder bekend: een skateboard. Dat is allemaal niet inline skating. Het is als surfen en skateboarden op één hoop gooien, of hockey en voetbal."

Wel zijn er drie verschillende disciplines binnen inline skating: speed inline skating, een soort marathondiscipline, aggressive inline skating, dat is vaak in het skatepark, en freestyle inline skating, dus over straat skaten en bijvoorbeeld over objecten springen. Vegter beoefent vooral freestyle en aggressive inline skaten. Meer stu...

Cyriel Moeyaert †

op 25 september is in Poperinge (West-Vlaanderen) de priester Cyriel Moeyaert op de gezegende leeftijd van 100 jaar en vier maanden heengegaan. Zijn leven stond voor een zeer belangrijk deel in het teken van de strijd voor het Nederlands. De overledene, die ook taalkundige was, heeft zich meer dan wie dan ook ingezet voor verbetering van de positie van onze taal in Zuid-Vlaanderen. Hij kende de streektaal aldaar goed en stak de onderdrukte cultuurgenoten voortdurend een riem onder het hart. Zijn verscheiden laat een grote leegte achter.

Hij ruste in vrede!

Kerk des taalonheils

Door onze vrienden van Nederlands/Landstaal werden wij gewaarschuwd dat in de kerk van de Elisabeth-Parochie in het Zeeuws-Vlaamse Terneuzen Eucharistie-vieringen werden gehouden in het Engels. Taalverdediging schreef daarover onderstaande e-post naar de kapelaan van de betreffende kerk, de eerwaarde heer Jochem van Velthoven:

"Then the two recounted what had taken place on the way and how he was made known to them in the breaking of the bread."
Luke 24:35

International Mass

in English

**Followed by a Eat, Meet, Pray and Greet.
Beginning in January,
every first Saturday of the month 19h00
AND
Adoration and the Holy Sacrament
of God's forgiving love - Confession.
Every first Friday of the month from 20h00 till 21h30**

You are invited to come together
in the Name of the Lord.

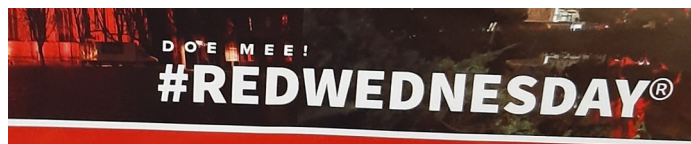
**Emmauskerk - Elisabeth parish
Alberdingk Thijmstraat 2, Terneuzen**

The international Mass is an initiative
to and from Young Catholic Professionals
www.eparochie.nl | www.rk-kerk-ozvl.nl | www.andreas-wzvl.nl

"Van een aantal aanhangers uit Vlaanderen hebben wij vernomen dat er in uw parochiekerk Engelstalige vieringen worden gehouden. Zij maken zich daarover ongerust. De vrees bestaat dat door het scheppen van faciliteiten voor Engelstaligen de samenleving stap voor stap zal worden verengelst. Zij baseren hun angst op de ervaringen die zij hebben in hun eigen omgeving. Het betreft daar Franstaligen, die zich in Vlaanderen gevestigd hebben en niet bereid zijn om Nederlands te leren. Graag zouden wij uw visie hierop vernemen."

Deze priester gaf nog dezelfde dag het onderstaande antwoord:

"Bedankt voor uw bezorgdheid, maar ik wil u geruststellen. Eens per maand vieren wij inderdaad de Heilige Mis in de Engelse taal voor de vele jonge buitenlandse mensen die (voornamelijk) werkzaam zijn bij Dow Chemicals (de zogenoemde expats). Deze jongeren komen uit Spanje, Amerika, Italië, Polen, Duitsland, Vietnam, etc. Door de Heilige Mis te celebreren in de Engelse taal bieden we deze jon-

geren een verstaanbare viering, waarin zij juist hun eigen taal ook kunnen laten klinken. Zo zijn de lezingen, psalm en voorbede bijvoorbeeld in de landstalen van deze jongeren. Wat wij nastreven in saamhorigheid, integratie en verbondenheid die uitgaat boven de taal - een verbondenheid in geloof, hoop en liefde."

Dat antwoord was allerminst naar de zin van Nederlands/Landstaal-medewerker Johan Boodts (en van ons), Hij stuurde volgende reactie naar de Terneuzense kapelaan:

"We ontvingen Uw antwoord met betrekking tot de Engelse Eucharistie-vieringen in Terneuzen. We lezen in Uw antwoord: door de aanwezigheid van (gelovige) buitenlanders op een bedrijf in onze stad organiseren we Eucharistie-vieringen in het Engels. Dit is een totaal verkeerd signaal. Deze Eucharistie-vieringen dragen zeker bij tot de VERENGELSING van ons maatschappelijk leven. Niets belet dat deze gelovige buitenlanders deelnemen aan de Nederlandstalige Eucharistie-vieringen van de plaatselijke geloofsgemeenschap, waarin zij een inbreng kunnen hebben in hun eigen taal! Dit lijkt ons een betere vorm van inclusie: Het opnemen van deze gelovige buitenlanders in de plaatselijke geloofsgemeenschap, met respect voor hun afkomst en cultuur. Met vriendelijke groeten, Johan BOODTS, Sint-Niklaas."

En daar sluit Taalverdediging zich volgaarne bij aan!

De Tafel van Dertien

We worden tegenwoordig overspoeld met Engelstalige leeftijds aanduidingen. Denk maar eens aan: "seniors", "kids", "millenials", "midlife", "teenagers" en ga zo maar door. Onze secretaris, Thomas Hoevers, werd dat te bar en reikt u hieronder de, naar zijn inzicht, juiste Nederlandse benamingen aan:

- 0 – 13 jaar: Kinderen (onder de 6 jaar : Zuigelingen en Kleuters)
- 14 – 26 jaar: Jeugdigen
- 27 – 39 jaar: Jongeren
- 40 – 54 jaar: Middelbaren (met twee jaar bonus)
- 55 – 67 jaar: Ouderen
- 68 – 80 jaar: Bejaarden
- 81 – 93 jaar: Hoogbejaarden
- 93 en ouder: Zeer hoogbejaarden (boven de 100 jaar: Eeuwelingen)

Deze indeling naar leeftijd geschiedt volgens de Tafel van Dertien. Bij iedere volgende reeks van ongeveer dertien jaren volgt een andere benaming. (Lezers die hier op- of aanmerkingen over willen maken, kunnen zich richten tot de redactie)

Proefschriften in de Nederlandse taal

Taalkundige Freek van de Velde (docent Nederlandse taalkunde en historische taalkunde aan de KU Leuven) heeft zich afgevraagd of een Nederlandstalig proefschrift de kans op een academische loopbaan benadeelt.

De discussie rond de taal van proefschriften is door de heisa over de Engelse vloedgolf aan de Vlaamse en Nederlandse universiteiten weer helemaal opgefakkerd. Een vaak gehoord argument tegen een proefschrift in het Nederlands is dat het de academische loopbaan hindert. Maar is dat wel zo?

Om dat te onderzoeken heeft hij gekeken naar proefschriften op het gebied van de Nederlandse taalkunde, die opgesteld zijn aan de Vlaamse universiteiten van Leuven, Gent, Antwerpen en Brussel. En alleen naar proefschriften van de afgelopen 20 jaar. Om te beoordelen of iemand een academische carrière heeft gemaakt heeft hij als maatstaf genomen: iemand met een vaste academische aanstelling in binnen- of buitenland. Het onderzoek heeft plaatsgevonden aan de hand van 70 proefschriften, waarvan de helft in het Nederlands is geschreven. Het resultaat van het onderzoek is dat het niet veel uitmaakt in welke taal het proefschrift is geschreven en dat het zelfs een klein voordeel heeft om een proefschrift in het Nederlands te schrijven. Ook indien gekeken wordt naar het aantal verwijzingen naar een proefschrift of naar de auteur van het proefschrift, heeft de taal van het proefschrift geen nadelige invloed.

Het gaat hier om een kleinschalig onderzoek met een beperkte opzet (met name alleen taalkundige proefschriften). De vraag is natuurlijk hoe betrouwbaar dit soort kleinschalige onderzoeken zijn. Duidelijk is wel dat de heersende opvatting dat een proefschrift noodzakelijkerwijs in het Engels moet zijn opgesteld, niet juist is. De auteur verdient lof omdat hij in de vijandige omgeving van de huidige universiteit de moed heeft gehad om dit standpunt naar voren te brengen. Hopelijk draagt dit onderzoek bij aan een wending in het denken aan de universiteiten. De indruk bestaat dat hier de keuze voor het Engels vooral berust op kuddegeest en opportunisten, hetgeen eigenlijk zeer onacademisch is.

Pickwick thee

De voorzitter van onze Stichting, Simon Smits, houdt van een goed glas thee. Om die te bereiden kocht hij onlangs een doosje theezakjes van Pickwick, vervaardigd door de theefabriek van Jacobs Douwe Egberts. Tot zijn schrik waren de opschriften op de verpakking hoofdzakelijk Engelstalig. Slechts af en toe werd er iets in het Nederlands vermeld. Reden genoeg voor onze voorzitter om zich op 8 september daarover bij deze oer-Nederlandse onderneming te beklagen:

“Enige tijd geleden kocht ik in de supermarkt een doosje met theezakjes van uw merk. Toen ik nog eens goed de teksten op het doosje doornam, vroeg ik mij af waarom de Nederlandse opschriften op de tweede plaats stonden en soms zelfs ontbraken. Waarom vermeldt u niet, als in Nederland gevestigde onderneming, alle teksten in de eerste plaats en misschien met nadruk in het Nederlands?”

Het antwoord van de consumentenservice van Jacobs Douwe Egberts was niet al te verrassend:

“Pickwick blijft een oer-Hollands merk, maar ook in andere landen genieten consumenten van onze theeën. Om de leesbaarheid voor iedereen zo groot mogelijk te houden, hebben we Engelse namen gebruikt.”

Welkom in kattenpension

Onze onvermoeibare taalinspecteur Jakob Grit uit Delft (Zuid-Holland) speurt nog altijd stad en land af naar taalmissstanden. Waar mogelijk spreekt hij de veroorzakers van deze misstanden aan op hun gedrag. Dat levert soms successen op. Zo trof hij aan de pui van een kattenpension, in een van de betere buurten van zijn woonplaats, een fraai plastiek aan met daarop het Engelse woord “Welcome”. Hij belde aan en legde aan de kattengastheer uit dat menige kat zich meer welkom in het pension zou voelen indien dat in het Nederlands aangekondigd zou worden. Toen Jakob een week later nogmaals langs dit pension wandelde, zag hij dat zijn vermaning goed was overgekomen. Er was een nieuw plastiek aan de pui aangebracht en daar prijkte het Nederlandse woord “Welkom” op.

Geen Nederlandstalig zaad

In Dordrecht (Zuid-Holland) is aan de Voorstraat 448, de groothandel Vreeken's Zaden gevestigd. Zoals de naam aangeeft handelt deze firma in tuin- en landbouwzaad. Dat zaad komt uit Nederland en uit het buitenland. De zaden uit Nederland worden keurig in een Nederlandstalige verpakking gestopt, maar die uit het buitenland blijven in de oorspronkelijke zakjes zitten en daar staat geen letter Nederlands op. De groothandel levert haar zaden ook aan winkels in Vlaanderen en daar is grote boosheid ontstaan over het ontbreken van het Nederlands op de verpakking, terwijl het er wel in het Frans op staat. Dat kan natuurlijk niet en daarom schreven we aan de directeur van Vreeken's Zaden, de heer Ton Vreeken, onderstaand klaagschrift:

“Bij de Stichting Taalverdediging zijn klachten binnengekomen over de verpakkingen van uw zaden. Het betreft de verpakkingen van zaden die in België verkocht worden. Op deze verpakkingen wordt de inhoud in verschillende talen weergegeven zoals: Frans, Duits, Engels, Fins, Italiaans en Russisch. Het Nederlands ontbreekt geheel. Dit ontbreken van de Nederlandse taal is zeer slecht gevallen bij de Vlaamse kopers van uw zaden. Verscheidene van deze kopers hebben aangegeven zo ontstemd te zijn over het weglaten van de eigen taal, nog wel door een Nederlandse leverancier, dat zij besloten hebben geen zaden meer van uw merk te kopen.”

Gaarne zou de Stichting Taalverdediging van u willen weten of u voor uw verpakkingen voor de Nederlandse markt wel de Nederlandse taal gebruikt en, indien dat het geval is, waarom u uw zaden in België dan niet in deze verpakkingen aanbiedt.”

Van de directeur van Vreeken's Zaden, de heer Ton Vreeken, ontvingen wij nog dezelfde dag onderstaand antwoord:

“Onze eigen verpakkingen bevatten alleen een Nederlandstalige tekst. We verkopen ook pakjes van enkele buitenlandse verpakkers zoals Franchi, Fothergill's, Sperling e.a. Deze zakjes laten we origineel omdat de garantie van de kiemkracht ook onder die leveranciers valt. Ik ben zelf in mijn teksten tamelijk puristisch en er staat op onze eigen verpakking altijd een vrij uitgebreid Nederlandstalige uitleg van de inhoud. De anderstalige zakjes die men ontvangt (nog geen 10% van ons assortiment) worden op onze website geheel in het Nederlands besproken, klanten kunnen het betreffende bestelnummer op de website vinden en daar de tekst lezen. Een klacht is volkomen onterecht en ik kan me niet voorstellen dat deze door kopers (in meervoud) zijn ingediend zonder dit bezwaar aan ons te melden, wat naar mijn weten niet gebeurd is. Klanten kunnen overigens onze eigen verpakkingen herkennen, de nummers van deze zijn met stippels ‘onderlijnd’. PS. U kunt wellicht uw aandacht beter richten op hun eigen landgenoten, die zich alleen in het Frans kun-

nen uitdrukken. Dat zorgt ervoor dat alleen ik deze klanten kan helpen omdat mijn (spreek) Frans tamelijk goed is. Zij begrijpen vaak geen woord Nederlands, wat mij in een tweetalig land erg bevreemdt.”

Als reactie op dit antwoord schreven wij terug aan de heer Ton Vreeken:

“Taalverdediging heeft echt verscheidene klachten ontvangen van boze Vlamingen, Het ontbreken van een Nederlandse beschrijving ligt in Vlaanderen heel gevoelig. Het is toch niet zo moeilijk om bij de oorspronkelijke verpakking, als daar geen Nederlandse tekst op staat, die erop te plakken. Dat gebeurt bij voedingsmiddelen dikwijls ook.”

Wat betreft het door u aangerorde ontbreken van kennis van de Nederlandse taal bij Walen en Fransstalige Brusselaars: Die kritiek is terecht. Dat is juist de reden waarom de Vlamingen zich zo druk maken over het ontbreken van Nederlandstalige opschriften, speciaal als het artikel uit Nederland komt. Zij voelen zich dan door hun taalgenoten uit het noorden in de steek gelaten. In Nederland zijn de meeste mensen helaas niet zo taalbewust. In Vlaanderen dus wel. Daarom verzoek ik u om deze taalgenoten, die toch al zo veel te stellen hebben met hun arrogante Franstalige landgenoten, niet nodeloos te kwetsen en op de verpakking een plakker met de Nederlandse vertaling aan te brengen. Uw Vlaamse klanten worden dan tevreden gesteld. Namens de Vlaamse aanhangers van Taalverdediging, bij voorbaat vast hartelijk dank!”

Engelstalig gekakel

Onze taalverdediger Jeroen Wijts, uit Alkmaar (Noord-Holland), vernam op 18 juli uit zijn krant, het Noord-Hollands Dagblad, dat er bij hem in de buurt een festival zou worden gehouden. Uit de aankondiging was, vanwege het grote aantal Engelse woorden in de tekst, eenvoudig geen wijs te worden. Voor Jeroen was de aardigheid er daarom meteen van af. Hij schreef onderstaande brief naar de krant, met daarin zijn grieven:

“Met stijgende verbazing las ik omtrent de Vibe of the Earth. Een festival dat iets met duurzaamheid te maken heeft. Tenminste dat vermoed ik. Er is een cultural vibes en the vibes of eco-solutions die duur-

zame producten biedt. Welke producten precies vertelt het artikel helaas niet. Gelukkig zijn er op happy earth vibes wel singersongwriters. Een pak van m'n hart. Ook de vibes of economy schijnt de bezoekers te inspireren en op de vibe of the heart (ja ja) kun je koudetrainingen krijgen. Daarnaast is er een vibe of the forest en een forest academy voor natuurliefhebbers. De toegang tot dit geheel kost slechts 15 euro. Weinig geld voor een heleboel overbodig Engelstalig gekakel. Geachte redactie, zou u zo vriendelijk willen zijn u wat minder mee te laten slepen met deze Engelse ziekte en artikelen gewoon in begrijpelijk Nederlands te plaatsen. Ander voorbeeld is dat u van Tjibbe, de hulphond van Yolanda, in hetzelfde katern, betitelt als een kruising tussen een Duitse herder en een Australian Shepherd. Een Australische herder dus. We raken steeds meer verstrikt in een taalkundig doolhof van volstrekt overbodig Engels."

Deze brief werd in de volgende uitgave van het Noord-Hollands Dagblad geplaatst, waarna er veel instemmende reacties van lezers volgden.

Uitglieden in Nederland

Pasgedweilde vloeren zijn nat. Men kan daar op uitglijden en dat is levensgevaarlijk. Het is daarom nodig de nietsvermoedende wandelaar daarvoor te waarschuwen. In Nederland worden door verschillende winkels uitklapborden te koop aangeboden met daarop de betreffende waarschuwing. Die is vaak in verschillende talen gesteld. Tot voor kort was onder die talen altijd het Nederlands te vinden. De andere talen waren meestal Engels, Frans, Duits of Spaans. De laatste tijd treffen we echter op allerlei plaatsen van die borden aan waarop het Nederlands ontbreekt. Zou men die in het buitenland op de kop hebben getikt? Welnee, ze worden gewoon in Nederlandse winkels verkocht. Dus ook in het domein van de waarschuwingsborden is het Nederlands aan het uitglijden.

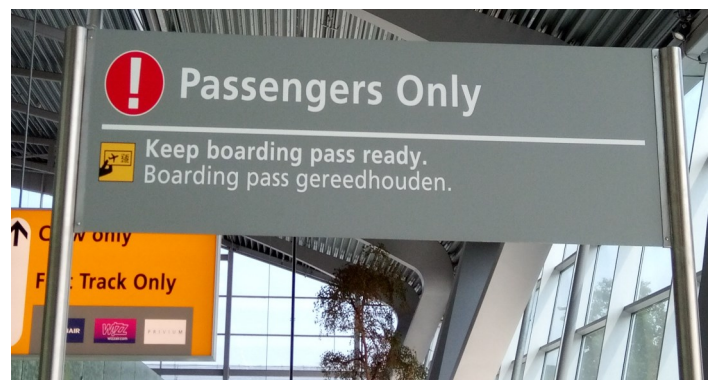
Uitglieden in Spanje

In het buitenland daarentegen, houdt men steeds meer rekening met Nederlandse uitglijders: Onze taalverdediger Rogier Oud verraste ons met een foto die hij genomen had van een bord in het Spaanse Galicië, waarop de waarschuwing tegen het uitglijden in de belangrijkste Europese talen vermeld stond. Onder die talen bevond zich wél het Nederlands.

Instapkaart taboe

Rogier Oud reisde per vliegtuig naar Galicië vanaf de vrijwel geheel ontnederlandste luchthaven van Eindhoven en zag dat daar op het enige overgebleven bord met een regel in het Nederlands, het woord Instapkaart vervangen was door het Engelse Boarding Pass. Nu is deze luchthaven voor 51 % eigendom van de Nederlands-hatende Royal Schiphol Group (Koninklijke Schipholgroep) en voor 49% van de provincie Noord-Brabant en de gemeente Eindhoven, en daarom zal Taalverdediging aan de besturen van beide overheden het verzoek doen hun invloed aan te wenden om het Nederlands in ieder geval voor 49% op de borden te laten terugkeren. Daar kunnen de door de Nederlandse belastingbetalers onderhouden provinciale en gemeentelijke bestuurders toch niet omheen, zou je denken...

Verzoek aan gemeenteraad Eindhoven

Naar aanleiding van de vele klachten over het ontbreken van de Nederlandse taal op de luchthaven van Eindhoven, zoals die van Rogier Oud op de vorige bladzijde, deden wij onderstaand verzoek aan de leden van de gemeenteraad van deze Brabantse stad:

“Op het grondgebied van de gemeente Eindhoven ligt het vliegveld Welschap, waar aan het deel daarvan dat bestemd is voor de burgerluchtvaart, door de uitbater de naam ‘Eindhoven Airport’ is gegeven.

In de ruimtes binnen de luchthavengebouwen, die openbaar zijn en betreden worden door bezoekers van de luchthaven, ontbreekt op bijna alle aanduidingsborden de Nederlandse taal. Deze borden bevatten slechts opschriften, aanwijzingen en mededelingen die in het Engels zijn gesteld. Daarmee heeft de luchthavendirectie gebroken met de algemeen geldende gewoonte om op internationale luchthavens de opschriften, aanwijzingen en mededelingen in de landstaal of -talen aan te brengen, daarnaast in het Engels en eventueel ook in andere, voor buitenlandse bezoekers, nuttige talen.

Door het weglaten van de opschriften, aanwijzingen en mededelingen in het Nederlands worden Nederlandstaligen op de luchthaven in uw stad gediscrimineerd.

Wij nemen aan dat u geen voorstander is van het discrimineren in het algemeen en van het discrimineren van Nederlandstaligen in het bijzonder. Het zijn deze Nederlandstaligen die u gekozen hebben en wier belangen u geacht wordt te behartigen.

Daarom verzoekt de Stichting Taalverdediging u om aan deze discriminatie een eind te maken en ervoor zorg te dragen dat de opschriften, aanwijzingen en mededelingen op de luchthaven ook in het Nederlands zullen worden aangebracht.

Dat kan op twee wijzen:

Ten eerste door een gemeentelijke verordening tot stand te laten komen, waarin het aanbrengen van de opschriften, aanwijzingen en mededelingen in de

Nederlandse taal op de Luchthaven en liefst ook in alle andere openbare ruimtes in uw gemeente verplicht wordt gesteld.

Ten tweede door het gemeentebestuur op te dragen de toeziend commissaris van de gemeente Eindhoven opdracht te geven om in de vergadering van de Raad van Commissarissen van de luchthaven het aanbrengen van de Nederlandstalige mededelingen op de luchthaven in het midden te brengen. De gemeente Eindhoven bezit 24,5% van de aandelen en kan, eventueel samen met het provinciebestuur van Noord-Brabant, welke provincie ook eigenaar is van 24,5% der aandelen, de derde aandeelhouder, de nv. Luchthaven Schiphol, onder druk zetten teneinde aan genoemde discriminatie een eind te maken.“

Antwoord over Contact Center

In onze vorige Nieuwsbrief heeft u kunnen lezen dat wij aan het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken hadden gevraagd waarom de dienst die inlichtingen geeft over reizen naar het buitenland in Coronatijd, de Amerikaanse naam ‘Contact Center’ had gekregen. Aangezien wij in eerste instantie alleen een soort ontvangstbevestiging hadden gekregen, vroegen wij door. Hieronder volgt het antwoord daarop van het ministerie van Buitenlandse Zaken:

“U geeft aan dat u niet tevreden bent met het antwoord op uw vraag waarom het ministerie van Buitenlandse Zaken er niet voor kiest om het Nederlandse woord ‘Contactcentrum’ te gebruiken op onze Nederlandstalige internetpagina’s. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft dit intern zo besloten. De naam van onze afdeling is het ‘24/7 BZ Contactcenter’, zoals u ook in de ondertekening van dit bericht kunt lezen. U weet dat ons ministerie bij uitstek een zeer internationale doelgroep bedient.

Ik begrijp dat u met uw stichting Taalverdediging vecht tegen de ‘verengelsing’ van Nederland. Aangezien u de belangen van een Nederlandse stichting behartigt, stuur ik uw vraag door naar de afdeling die verantwoordelijk is voor de communicatie op onze internetpagina’s.

Indien mijn collega’s er aanleiding toe zien om u van een uitgebreidere inhoudelijke motivatie te voorzien, zullen zij u antwoorden. Wanneer u geen bericht ontvangt, kunt ervanuit gaan dat mijn bovenstaande antwoord afdoende is. Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en ik wens u nog een prettige dag.”

Commentaar: Nou, een prettige dag heeft men ons met dit antwoord niet bezorgd. Het ministerie heeft voor zijn Nederlandstalige webstek, bestemd voor Nederlandstaligen, gekozen voor een Amerikaans-talige naam. Dat zou zijn omdat het ministerie met deze Nederlandstalige webstek een bij uitstek internationale doelgroep wil bedienen. Heeft u ooit zo’n belachelijke smoes gehoord?

Engels is het nieuwe Latijn

Onder deze titel verscheen in Trouw van 21 juni 2020 een stuk van Frits van Oostrom, hoogleraar mediëvistiek (Nederlandse letterkunde van de Middeleeuwen).

De auteur begint met de rol van het Latijn in de Middeleeuwen. Die rol heeft het mogelijk gemaakt dat het instituut universiteit heeft kunnen ontstaan, in zijn ogen vermoedelijk het grootste geschenk van de Middeleeuwen aan onze cultuur. De universiteit was door het Latijn veel internationaler dan tegenwoordig het geval is. Het huidige Erasmusuitwisselingsprogramma is er niets bij. In de vroegste Middeleeuwen lag het percentage buitenlandse studenten aan universiteiten in de buurt van 50 procent. Tot zover de auteur. Deze wijze van denken van de auteur is eenzijdig. Ook zonder het Latijn zou er een universiteit zijn ontstaan. Wellicht in een andere vorm en onder een andere naam. Belangrijker is dat de middeleeuwse universiteit onvergelijkbaar is met de huidige instituten. Het ging toen om zeer kleine aantallen studenten in een beperkt aantal opleidingen: wijsbegeerte, theologie, recht en medicijnen. Nu zijn het massa-opleidingen geworden.

Van Oostrom gaat verder door te zeggen: 'In feite zijn de universiteiten pas nadien, en vooral in de 19^e en de 20^e eeuw overwegend nationale instellingen geworden, toen volkstalen zich emancipeerden tot wetenschapstaal. In die periode plooiden ze zich terug op de eigen natie, op een wijze waaruit ze zich vandaag opnieuw aan het bevrijden zijn. Kijkend vanuit mijn vakgebied kan ik niet zo schrikken of droevig worden van de opmars van het Engels als het nieuwe Latijn. Ik zie daar zelfs voordelen in'. De auteur is niet bang voor het Engels, omdat de 'ingestudeerde vaderstaal de ingedronken moedertaal' nooit zal kunnen evenaren. De echte rijkdom van de Middeleeuwen vinden we in de volkstalen. De auteur eindigt met: 'Modern beleid op taalgebied, zo men hier al beleid zou willen voeren, werkt alleen als het niet eenzijdig is'.

Wat Van Oostrom in zijn artikel doet is de universiteit uit de middeleeuwen centraal stellen, waarbij hij voorbijgaat aan het feit dat de huidige universiteit totaal anders is. Hij komt dus niet met een oplossing. De benadering van Van Oostrom is typerend voor een groot deel van de academische kaste: men heeft geen oplossing. Het is alleen maar een bezweringsformule, zodat men onbezorgd verder kan doen in het academische wereldje. Men kijkt weg. Uit de gang van zaken in de afgelopen jaren blijkt duidelijk dat er geen sprake is van een evenwichtige ontwikkeling. Kijk hoe de universiteiten in korte tijd verengelst zijn. Als het aan de extremisten in de universiteiten ligt, zal die ontwikkeling nog verder gaan. Zie ook de feitelijke ontwikkelingen op andere terreinen. Als je met deze feitelijke ontwikkelingen geen rekening houdt, ben je behoorlijk bedrijfsblind.

Verengelsing Vlaamse universiteiten

In september 2019 heeft het Nederlandse Centraal Planbureau een notitie opgesteld over de voordelen van buitenlandse studenten voor de Nederlandse economie. De notitie gaat over buitenlandse studenten die na hun opleiding in Nederland blijven wonen en werken. Het CPB stelt dat dit voor de Nederlandse economie voordelig is, omdat deze studenten een bijdrage leveren aan de belastingopbrengst tijdens hun werkzame leven. In onze nieuwsbrief van 2020-1 hebben wij aangetoond dat deze notitie een zeer vertekend beeld van de werkelijkheid geeft.

Nu is er in Vlaanderen ook een dergelijk rapport opgesteld (Zouden ze het van het CPB afgekeken hebben? Het is wel heel toevallig). Het gaat om: 'De economische effecten van de internationalisering in het hoger onderwijs', opgesteld door de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) van de Vlaamse regering. In het rapport wordt gepleit voor meer buitenlandse studenten, en dus meer colleges in het Engels, omdat die studenten zoveel voordeel opleveren, als ze in Vlaanderen blijven wonen en werken.

In een artikel van het Vlaamse digitale tijdschrift 'Doorbraak' besteedt Yvan Vanden Berghe, emeritus-hoogleraar aan de Universiteit van Antwerpen, aandacht aan dit onderwerp: 'Opnieuw staan een aantal rectoren gereed om de in het Nederlands gedoceerde cursussen aan hun universiteit te beperken. Je vraagt je af waarom. Zoals veel bekende Vlamingen beschikken ze over een behoorlijke dosis oikofobie (zelfafkeer) en als rectoren zijn ze bovendien wat megalomaan (lijdend aan grootheidswaan). Maar ze willen vooral de voorbijrazende trein niet missen. Niemand weet echter waar die trein naar toe rijdt en in welk station hij stopt'. De auteur noemt vervolgens drie wetmatigheden:

- het hoogste onderwijsrendement bekom je, wanneer zowel docent als studenten hun moedertaal gebruiken; kleiner groepen halen meer studierendement dan in grote auditoria gepropte massa's studenten;
- onderwijs is effectiever en meer rendabel in homogene groepen;
- Op grond hiervan wijst Vanden Berghe de verengelsing af: 'Een conclusie is dat de rectoren door verengelsing niet streven naar het beste onderwijs voor hun studenten, maar wel naar internationale uitstraling, wat dit ook moge betekenen'. Vanden Berghe wijst ook de in het rapport genoemd economische voordelen af. Die zijn zeer onzeker. Ten slotte: In het academiejaar 2018-2019 studeerden 32.964 niet-Belgen (waaronder 15.132 van buiten de EU) aan het Vlaamse hoger onderwijs. Dat is 11,9 procent van alle studenten.

Positief het nieuwe jaar in!

Voor de verandering op deze achterpagina nu eens wat positieve berichten:

Een van onze aanhangers uit Appingedam (prov. Groningen) trof bij hem in de buurt dit bord aan. Hier geen Engelse of Engelsachtige woorden, maar alles gewoon in de lokale taal, het Nederlands.

Onderstaande Nederlandstalige Kerst- en Nieuwjaarskaart ontvingen wij van onze taalverdedigster mevrouw Trudi Blomberg. Dat is nog eens wat anders dan "Mary Christmas and Happy New Year". Het is echt opvallend hoeveel taalgenoten elkaar wenskaarten sturen in het Engels. Gelukkig doen onze ondersteuners daar niet aan mee!

Sjaak de Zwart uit Rotterdam (het sjoppen beu) voelde zich in winkelcentrum Keizerswaard bijzonder welkom om daar te gaan winkelen.

Geen "Convoi exceptionnel" (uitzonderlijk vervoer) zoals vaak op Nederlandse buitenmaatse vrachtwagens in het Frans te lezen is, maar gewoon in onze eigen taal: "Let op! Extra lang" (gekiëkt door Jakob Grit uit Delft).

STICHTING TAALVERDEDIGING

Postbus 7837, 1008 AA Amsterdam

E-post: info@taalverdediging.nl

Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>

Voorzitter: S.P. Smits, secretaris: T. Hoevers,

penningmeester: D.S.P. Mantione,

2e penningmeester: M.C. Heitmeier,

lid: M.R. Bas,

Bankrekening:

NL86INGB0007412861

Het begunstigersbedrag met abonnement

Nieuwsbrief is vanaf €15,- per jaar

Giften zijn dikwijls voor Nederlandse ingezetenen aftrekbaar bij de belasting.

De Stichting is erkend als

Algemeen Nut Beogende Instelling

Stichting Taalverdediging is statutair politiek,

godsdienstig en maatschappelijk neutraal

en ontvangt geen overheidssubsidie

ISSN: 2211-5013